

Van Heemst

stellige indruk is de onteigeningstitel die wij in het wetsvoorstel introduceren niet als een sanctie te beschouwen, maar als een laatste stap, die in uitzonderlijke omstandigheden kan worden gezet om de openbare orde in een woonbuurt te herstellen. Ik kon mij goed vinden in de bewoordingen die de heer Holdijk daarbij gebruikte: het zou moeten gaan om de strikt beperkte situatie, waarin sprake is van misbruik van eigendomsrechten. Die helemaal niet verkeerde omschrijving sluit heel goed aan bij de terminologie die ikzelf heb gehanteerd, namelijk dat je te maken hebt met een eigenaar, die malafide is, of in ieder geval willens en wetens er iedere keer aan bijdraagt dat vanuit de panden die hij verhuurt of beheert, ernstige overlast ontstaat die op straat leidt tot verstoring van de openbare orde en aantasting van de veiligheid. Wat mij betreft is juist voor die heel specifieke en op die manier afgebakende wijze, dat onteigeningsinstrumentarium te beschouwen als het laatste redmiddel. Het is in mijn ogen zeer verdedigbaar als een proportioneel maatregel.

Bij de opmerking van de heer Holdijk wil ik nog de kanttekening maken dat eigendom inderdaad één van de essentiële grondrechten is. Dat hebben collega Vos en ik niet alleen hier, maar ook in de schriftelijke bijdrage, duidelijk gemaakt. Even essentieel is natuurlijk het grondrecht veiligheid. Het gaat erom, een goede afweging tussen beide grondrechten te maken. Het recht op veiligheid is dan wel niet met zoveel woorden in de Grondwet opgenomen, maar meer dan tweederde van de Nederlanders gaat ervan uit dat dit een sociaal grondrecht is. Overigens is er op dit punt een interessant initiatief van de CDA-fractie in de Tweede Kamer.

Ik wijs de heer Van Schijndel erop dat de definitie van verstoring van de openbare orde is terug te vinden in de circulaire bij de Wet Victoria. Als extra service zal ik die noemen. De toenmalige staatssecretaris heeft de reikwijdte van de Wet Victoria zo geïnterpreteerd dat als gevolg van de verstoring van de openbare orde de veiligheid en de gezondheid van mensen in de omgeving van de betrokken woning in ernstige mate worden aantast. De heer Van Schijndel beschouwt het wetsvoorstel als een nuttige aanvulling

waaraan hij zijn stem wil geven. Wij zijn hem daarvoor erkentelijk.

Wat ons betreft, heeft er in de praktijk niet naar een bredere toepassing toegewerkt te worden. Wij hebben gekozen voor de bescheiden positie van de wagon Victor die door de locomotief Victoria over het spoor wordt getrokken. Wij vinden het een interessante testcase als de Wet Victoria lokaal ook wordt gebruikt voor het bestrijden van overlast om andere redenen dan drugsgebruik of drugshandel vanuit een woonpand. In dat geval zal blijken wat er volgens de rechter juridisch mogelijk is.

□

De heer **Vos** (VVD): Voorzitter. Er is gevraagd of de prijs voor de onteigening niet de spuigaten uit zal lopen. Wij verwachten niet dat de hoogte van de te betalen schadevergoeding snel dramatische vormen zal aannemen. Bij een pand dat onteigend wordt, geldt de marktwaarde ervan als uitgangspunt. De gemeente betaalt dat bedrag aan de eigenaar van het pand. De gemeente verwerft daarmee ook een pand van die waarde. Het pand kan ook weer worden verkocht en wellicht is de marktwaarde dan gestegen. Het gebruik van de Onteigeningswet hoeft niet tot maatschappelijke schade te leiden.

Het mag niet waarschijnlijk worden geacht dat de overlast gevende huurder in geval van onteigening aanspraak kan maken op schadevergoeding. Die huurder heeft zijn huurverplichtingen in ernstige mate geschaad en heeft ook overigens in strijd met de maatschappelijke zorgvuldigheid gehandeld door zoveel overlast te creëren dat zelfs zeer vergaande maatregelen – uiteindelijk leidend tot onteigening – genomen moesten worden.

De niet-overlastgevende huurder kan op grond van de Onteigeningswet aanspraak maken op ten maximale tweemaal de jaar huur als een soort overbrugging. Het is echter de vraag of de bonafide huurder zich altijd genoopt zal voelen, aanspraak te maken op die vergoeding. De gemeente zal namelijk de mogelijkheid hebben om met de niet-overlastgevende huurder te proberen een regeling te treffen die erop gericht kan zijn in het pand te blijven als het pand onteigend is en met de

nieuwe eigenaar een huurovereenkomst aan te gaan, of wellicht een alternatieve huurruimte te accepteren. Samenvattend, voorzitter, is het niet eenvoudig te anticiperen op alle mogelijke casuïstiek die zich met betrekking tot een pand kan voordoen. Er kunnen verschillende huurders zijn. Er kan een bedrijfsruimte in het pand zijn. Onze inschatting is dat de schade zeker niet bijzonder groot zal zijn en dat met name met de niet-overlastgevende huurders die volgens de Onteigeningswet recht hebben op een vergoeding, vaak regelingen te treffen zijn waardoor men niet genoopt zal worden van die voorziening gebruik te maken. Ik hoop dat ik hiermee enige richting aan mijn antwoord gegeven heb.

De beraadslaging wordt gesloten.

De heer **Jurgens** (PvdA): Voorzitter. Ik wil graag mijn fractie raadplegen, voordat wij tot stemming overgaan.

De **voorzitter**: Dat betekent dat wij het wetsvoorstel volgende week opnieuw zullen agenderen om eventueel tot stemming over te gaan.

Sluiting 22.17 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de vaste commissies voor Justitie te doen plaatsvinden op 19 februari 2002:

Tijdelijke wet voor de penitentiaire noodcapaciteit ten behoeve van drugskoeriers (Tijdelijke wet noodcapaciteit drugskoeriers) (28201);

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, de Penitentiaire beginselenwet en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in verband met het verblijf van in bewaring gestelde verdachten alsmede arrestanten in een politiecel (verblijf in politiecellen) (28202); Financiën te doen plaatsvinden op 26 februari 2002:

Wet op het BTW-compensatiefonds (27293); Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat te doen plaatsvinden op 26 februari 2002:

Besluiten en ingekomen stukken

Wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen (Verhoging subsidiebedragen) (27894).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstellen:

Aanpassing van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek aan richtlijn (EG) nr. 97/55 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 1997 tot wijziging van richtlijn nr. 84/450/EEG inzake misleidende reclame teneinde ook vergelijkende reclame te regelen (PbEG L 290) (27619);

Wijziging van de Mededingingswet in verband met het omvormen van het bestuursorgaan van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan (27639);

Voorstel van wet van de leden Depla, Ravestein, Van Wijmen, Duivesteijn en Biesheuvel tot wijziging van onder andere de artikelen 10 en 26 van de Wet voorkeursrecht gemeenten in verband met het tegengaan van de ontwijking van het voorkeursrecht van gemeenten bij de verwerving van onroerende zaken (27750);

Wijziging van de Wet tot behoud van cultuurbezit in verband met een evaluatie van die wet (27812);

Wijziging van de Wet uitvoering EG-mededingingsverordeningen in verband met de procedureverordening voor steunmaatregelen (27872);

Wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen (Verhoging subsidiebedragen) (27894);

Wijziging van onder meer de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs (27920);

Wijziging van onder meer de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van de bachelor-masterstructuur in het hoger onderwijs (28024);

Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet tot aanvulling van de bepalingen inzake de verkiezing van de Tweede Kamer en de Eerste Kamer, de provinciale staten en de gemeenteraden in verband met de tijdelijke vervanging

van hun leden wegens zwangerschap, bevalling of ziekte (28051);

Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet van de bepalingen inzake het onderwijs (28081);

Tijdelijke wet voor de penitentiaire noodcapaciteit ten behoeve van drugskoeriers (Tijdelijke wet noodcapaciteit drugskoeriers) (28201);

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, de Penitentiaire beginselenwet en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in verband met het verblijf van in bewaring gestelde verdachten alsmede arrestanten in een politiecel (verblijf in politiecellen) (28202).

Deze wetsvoorstellen zullen in handen worden gesteld van de desbetreffende commissies;

2. de volgende regeringsmissives:

een, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, ten geleide van de lijst van wetsvoorstellen waarvan het kabinet het wenselijk oordeelt dat deze voor de Tweede-Kamerverkiezingen door de Tweede Kamer (A), door de Tweede en Eerste Kamer (B), respectievelijk door de Eerste Kamer (C) worden afgehandeld (griffiennr. 128224);

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het op 18 oktober 2001 te 's-Gravenhage totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oezbekistan tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Protocol (Trb. 2001, 193), alsmede een toelichtende nota bij dit Verdrag (griffiennr. 128193);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 13 oktober 2001 te Damascus totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Arabische Republiek Syrië met betrekking tot geregelde luchtdiensten, met bijlage (Trb. 2001, 183), alsmede een toelichtende nota bij dit Verdrag (griffiennr. 128194);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 30 mei 2001 te Washington totstandgekomen Verdrag tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika inzake de geldendmaking van verplichtingen tot levenson-

derhoud (Trb. 2001, 117 en 134), alsmede een toelichtende nota bij dit verdrag (griffiennr. 128198);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 2 april 1993 te Torremolinos totstandgekomen Protocol van Torremolinos van 1993 met betrekking tot het Internationaal Verdrag van Torremolinos voor de beveiliging van vissersvaartuigen, 1977, met Bijlage (Trb. 2001, 168), alsmede een toelichtende nota bij dit Protocol (griffiennr. 128199);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 18 mei 2001 te Guatemala totstandgekomen Verdrag inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Guatemala (Trb. 2001, 109), alsmede een toelichtende nota bij dit verdrag (griffiennr. 128200);

een, van alsvoren, ten geleide van de tekst van het Verdrag houdende bepalingen inzake de privileges en immuniteiten te verlenen aan verbindingsofficieren die door het Koninkrijk Noorwegen bij Europol te 's-Gravenhage gedetacheerd worden (griffiennr. 128206);

een, van alsvoren, ten geleide van een evaluatie van de Wereldconferentie tegen Racisme (WCAR) die in Durban van 31 augustus - 8 september 2001 is gehouden (griffiennr. 128215);

een, van alsvoren, ten geleide van het verslag van de Algemene Raad van 28 en 29 januari 2002 (griffiennr. 128000.1);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 31 mei 2001 te Manilla totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek der Filippijnen inzake de erkenning van certificaten op grond van Voorschrift I/10 van het STCW-Verdrag (Trb. 2001, 128), alsmede een toelichtende nota bij dit verdrag (griffiennr. 128207);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van acht fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen inzake o.a. "communautair statistisch programma voor de periode 2003-2007" (griffiennr. 128002.2);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, inzake deelname aan Financing for Development-Conferentie van 18 tot 22 maart 2002 in Monterey (Mexico) (griffiennr. 128202);